

Hem>Familjefrågor och arv>Lagligen flytta utomlands med barn

Obs. Nyligen ändrades ursprungsversionen på [pl](#) av den här sidan. Våra översättare håller på att översätta den nya sidan till svenska. Översättningen till är dock redan färdig.

polska

Swipe to change

Lagligen flytta utomlands med barn

Polen

1 I vilka situationer får en förälder lovligt föra ett barn till ett annat land, utan den andra förälderns samtycke?

Föräldransvar utövas i regel av båda föräldrarna tillsammans. Detta följer av artikel 97.2 i den polska familje- och förmyndarskapslagen (*kodeks rodzinny i opiekuńczy*), enligt vilken föräldrarna gemensamt fattar beslut i väsentliga frågor som rör deras barn. Om föräldrarna inte är överens avgörs dessa frågor av en förmyndarskapsdomstol (*sąd opiekuńczy*). Det är endast i mindre viktiga frågor om ett barn som varje förälder själv får fatta beslut, och inte behöver rådfråga den andra föräldern och inhämta hans eller hennes samtycke. Att, permanent eller tillfälligt, föra ett barn till ett annat land (även i samband med semesterresor) betraktas enligt polsk rättspraxis som en väsentlig fråga.

Mot bakgrund av artikel 97.2 i familje- och förmyndarskapslagen får en förälder föra ett barn till ett annat land utan den andra förälderns samtycke endast om någon av följande omständigheter föreligger:

- Den andra föräldern har fråntagits föräldransvaret genom ett beslut i en polsk domstol (artikel 111 i familje- och förmyndarskapslagen).
- Den andra förälderns föräldransvar har tillfälligt upphävts genom ett beslut av en polsk domstol (artikel 110 i familje- och förmyndarskapslagen).
- Den andra föräldern har begränsat föräldransvar på grund av att han eller hon utgör ett hot mot barnets bästa (artikel 109 i familje- och förmyndarskapslagen). Domstolen avgör hur föräldransvaret ska begränsas genom att tillämpa den åtgärd som bäst skyddar barnet. Framför allt kan den förälder vars föräldransvar har begränsats fråntas rätten att fatta beslut i väsentliga frågor som rör barnet eller i vissa av dessa frågor. Om den andra föräldern i en sådan dom har fråntagits rätten att fatta beslut om barnets hemvist, kan den föräldern inte motsätta sig att barnets hemvist ändras från hemvist i Polen till hemvist i utlandet.
- Föräldrarnas rättigheter och skyldigheter gentemot barnet har ändrats till följd av en dom som meddelats i ett mål om äktenskapsskillnad (artikel 58.1 och 58.1a i familje- och förmyndarskapslagen), annullering av äktenskap (artikel 51.1 och 51.1a jämförda med artikel 21 i familje- och förmyndarskapslagen) och hemskillnad (artikel 58.1 och 58.1a jämförda med artikel 613.1 i familje- och förmyndarskapslagen). Detta gäller även beslut som utfärdats enligt artikel 93.2 (i faderskapsmål), artikel 106 (i mål om ändring av en dom om föräldransvar och utövandet av detta som meddelats i ett mål om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap) och artikel 107.1 och 107.2 i familje- och förmyndarskapslagen (i mål om att anförto föräldransvaret till en av föräldrarna när dessa inte bor ihop). Framför allt får domstolen i mål som dessa anförto föräldransvaret till en av föräldrarna, och begränsa den andra förälderns rättigheter till specifika skyldigheter och rättigheter gentemot barnet. Om en skilsmässodomstol anförtror föräldransvaret till en av föräldrarna och begränsar den andra förälderns föräldransvar får den föräldern, även om en sådan dom inte fråntar den andra föräldern föräldransvaret över barnet, endast utöva sina rättigheter och skyldigheter i den utsträckning som domstolen medger. Om domstolen inte överläter rätten att fatta beslut om barnets hemvist till den andra föräldern, beslutar i princip den förälder till vilken utövandet av föräldransvaret har anförtratts själv var barnet ska ha sin hemvist (se dock punkt 2).
- Den andra föräldern har fråntagits rätten att delta i beslut om ändring av barnets hemvist genom en dom av en utländsk domstol med rättskraft i Polen.

2 I vilka situationer krävs den andra förälderns samtycke för att barnet ska få föras till ett annat land?

Den andra förälderns samtycke krävs i samtliga fall som inte anges i föregående punkt, framför allt i situationer där en förälder har fullt föräldransvar, eller hans eller hennes föräldransvar har begränsats men föräldern inte har fråntagits rätten att fatta beslut om barnets hemvist. Polsk rättspraxis går till och med ännu längre på detta område. I sitt avgörande av den 10 november 1971 i mål III CZP 69/71 förklarade Högsta domstolen (*Sąd Najwyższy*) att en förälder som har rätt att ha ett barn boende hos sig har rätt att delta i beslut om ändring av barnets hemvist om sådana ändringar i praktiken skulle göra det omöjligt för den föräldern att kontakta barnet. Även om domstolen, t.ex. i ett mål om äktenskapsskillnad, inte har överlåtit rätten att delta i beslut om barnets hemvist till den andra föräldern, får den föräldern mot bakgrund av ovannämnda dom således begära att barnet ska återföras om han eller hon inte kan utöva sin rätt att kontakta barnet.

3 Om den ena föräldern inte samtycker till att barnet förs till ett annat land, även om detta är nödvändigt, vad krävs för att barnet lovligt ska få bortföras till ett annat land?

I så fall måste en ansökan inges till förmyndarskapsdomstolen i Polen om alternativt samtycke till ett barns utlandsresa.

Ansökningar om sådant samtycke kan inges av föräldrar som inte har fråntagits föräldransvaret eller vars föräldransvar inte har upphävts. Ansökningar kan inges av de sökande själva. I denna typ av ärenden finns det inget krav i den polska lagstiftningen om att parterna i domstolen måste företrädas av en advokat. Den domstol som är behörig att pröva sådana ansökningar är distriktsdomstolen (*sąd rejonowy*) (avdelningen för familje- och ungdomsmål), i egenskap av domstol i första instans, medan den domstol som har territoriell behörighet är domstolen på den plats där barnet har hemvist eller är bosatt.

4 Gäller samma bestämmelser för tillfälligt bortförande (till exempel i samband med semester eller för vård) som för permanent bortförande? Om ni använder formulär för samtycke, vänligen bilägg en kopia.

Som nämnts ovan krävs den andra förälderns samtycke för att föra ett barn till ett annat land för en kortvarig vistelse.

Formulär för samtycke till att föra ett barn till ett annat land (permanent eller tillfälligt) används inte i Polen. Samtycke kan därför ges på valfritt sätt. Det rekommenderas dock att ett skriftligt samtycke inhämtas, eftersom detta kan användas som bevis i en rättsprocess om återförande av barn med stöd av Haagkonventionen från 1980. Det kan vara bra att be en polsk advokat, juridisk rådgivare eller notarie om hjälp med att utarbeta sådant samtycke.

Senaste uppdatering: 13/07/2020

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.